

Udskriftsdato: 22. december 2025

KEN nr 9607 af 29/06/2012 (Gældende)

Flisearbejde i badeværelsesmoduler skal planlægges, tilrettelægges og udføres sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt

Ministerium: Beskæftigelsesministeriet

Journalnummer: 7000302-12

Flisearbejde i badeværelsesmoduler skal planlægges, tilrettelægges og udføres sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt

Arbejdstilsynet gav efter tilsynsbesøg i en virksomhed, der producerede badeværelser, påbud om, at flisearbejdet i badeværelsesmoduler skulle planlægges og udføres sundhedsmæssigt forsvarligt.

Et enig Arbejdsmiljøklagenævn vurderede, at det iagttagne flisearbejde var forbundet med risiko for, at de ansatte udviklede muskelskeletbesvær i ryg og nakke samt hofte, knæ og ankelled, idet

- arbejdet var forbundet med knæliggende arbejde ca. halvdelen af arbejdsdagen/-ugen,
- de ansatte indtog en stilling med maksimalt bøjede knæ og ankler og lænderyg i yderstilling,
- arbejdet i den knæliggende arbejdsstilling blev kun kortvarigt afbrudt af, at de ansatte rejste sig.

Arbejdsmiljøklagenævnet lagde ved vurderingen vægt på, at Arbejdstilsynet ved tilsynsbesøget den 16. november 2011 konstaterede, at de ansatte lå på knæ ved lægning af fliser på gulv samt ved opklæbning af vægfliser op til ca. 1 meters højde.

De ansatte lå med stærkt bøjede knæled, såvel ved arbejde på gulv som på nedre væg. De ansattes ankelled var overstrakte og/eller “vredne”. Den ene ansatte arbejdede med vrid i knæene med enden nede mellem knæene.

Arbejdsmiljøklagenævnet lagde desuden vægt på, at Arbejdstilsynet ved tilsynsbesøget konstaterede, at hofteled og ryg var stærkt foroverbøjet under arbejdet, når der blev lagt fliser i gulvhøjde og de nederste vægfliser, samt at det gav ekstra vrid i knæ og ryg, når de ansatte rakte efter materialer.

Arbejdsmiljøklagenævnet lagde endvidere vægt på, at Arbejdstilsynet fik oplyst, at den enkelte fliselægger arbejdede på knæ ca. halvdelen af arbejdstiden, samt at Arbejdstilsynet konstaterede, at arbejdet ind imellem blev kortvarigt afbrudt, idet de ansatte ind imellem rejste sig for at hente flere fliser, tilpasse et par fliser eller hente mere klæbemasse. Det knæliggende arbejde blev afbrudt sjældnere end hvert 5. eller 10. minut.

Arbejdsmiljøklagenævnet bemærkede, at Arbejdstilsynet ved tilsynsbesøget konstaterede, at de ansatte bar knæpuder under arbejdet.

Arbejdsmiljøklagenævnet fandt, at knæpuder ikke var tilstrækkeligt til at forebygge, at de ansatte løb en sundhedsrisiko, idet arbejdet havde karakter af fastlåst knæliggende arbejde i længere tid ad gangen med lænderyg, knæ- og ankelled i ekstrem yderstilling.

[Adressat udeladt]

Arbejdsmiljøklagenævnet har på møde den 26. juni 2012 behandlet [navn udeladt]s klage over Arbejdstilsynets afgørelse af 2. januar 2012 til [navn udeladt] om påbud om, at flisearbejdet i badeværelsesmoduler i [navn udeladt] skal planlægges og udføres sundhedsmæssigt forsvarligt.

Nævnet traf følgende

A F G Ø R E L S E

Arbejdsmiljøklagenævnet fastholder Arbejdstilsynets afgørelse af 2. januar 2012 således, at [navn udeladt] skal sikre, at flisearbejdet i badeværelsesmoduler i [navn udeladt] planlægges, tilrettelægges og udføres sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt.

Nævnets afgørelse skal efterkommes senest den 1. juli 2013. Efterkommelsesfristen ændres således, at fristen er 12 måneder.

Tilbage melding skal ske til Arbejdstilsynet senest den 8. juli 2013.

B E G R U N D E L S E

Det materielle påbud

Arbejdsmiljøklagenævnet vurderer, at det iagttagne flisearbejde er forbundet med risiko for, at de ansatte udvikler muskelskeletbesvær i ryg og nakke samt hofte, knæ og ankelled, idet

- arbejdet er forbundet med knæliggende arbejde ca. halvdelen af arbejdsdagen/-ugen,
- de ansatte indtager en stilling med maksimalt bøje knæ og ankler og lænderyg i yderstilling,
- arbejdet i den knæliggende arbejdsstilling bliver kun kortvarigt afbrudt af, at de ansatte rejser sig.

Arbejdsmiljøklagenævnet har ved vurderingen lagt vægt på, at Arbejdstilsynet ved tilsynsbesøget den 16. november 2011 konstaterede, at de ansatte lå på knæ ved lægning af fliser på gulv samt ved opklæbning af vægfliser op til ca. 1 meters højde.

De ansatte lå med stærkt bøje knæled, såvel ved arbejde på gulv som på nedre væg. De ansattes ankelled var overstrakte og/eller "vredne". Den ene ansatte arbejdede med vrid i knæene med enden nede mellem knæene.

Arbejdsmiljøklagenævnet har desuden lagt vægt på, at Arbejdstilsynet ved tilsynsbesøget konstaterede, at hofteled og ryg var stærkt foroverbøjet under arbejdet, når der blev lagt fliser i gulvhøjde og de nederste vægfliser, samt at det gav ekstra vrid i knæ og ryg, når de ansatte rakte efter materialer.

Arbejdsmiljøklagenævnet har endvidere lagt vægt på, at Arbejdstilsynet fik oplyst, at den enkelte flise-lægger arbejdede på knæ ca. halvdelen af arbejdstiden, samt at Arbejdstilsynet konstaterede, at arbejdet ind imellem blev kortvarigt afbrudt, idet de ansatte ind imellem rejste sig for at hente flere fliser, tilpasse et par fliser eller hente mere klæbemasse. Det knæliggende arbejde blev afbrudt sjældnere end hvert 5. eller 10. minut.

Arbejdsmiljøklagenævnet har bemærket, at Arbejdstilsynet ved tilsynsbesøget konstaterede, at de ansatte bar knæpuder under arbejdet.

Arbejdsmiljøklagenævnet finder, at knæpuder ikke er tilstrækkeligt til at forebygge, at de ansatte løber en sundhedsrisiko, idet arbejdet havde karakter af fastlåst knæliggende arbejde i længere tid ad gangen med lænderyg, knæ- og ankelled i ekstrem yderstilling.

[navn udeladt] har i klagen anført, at virksomhedens AM-gruppe ved den ergonomiske gennemgang har anslået det knæliggende arbejde til at vare ca. tre timer dagligt, hvilket svarer ganske godt til halvdelen af dagen.

[navn udeladt] anfører, at virksomheden har arbejdet intenst med at planlægge, hvorledes det knæliggende arbejde kan påvirke medarbejderne mindst muligt. Dette har resulteret i, at medarbejderne kun udfører knæliggende arbejde under halvdelen af en effektiv arbejdsdag, spredt ud over hele arbejdsdagen.

[navn udeladt] anfører videre, at medarbejderne derudover har pauser og lignede, som ligeledes er spredt ud over hele arbejdsdagen, således også i den arbejdstid, hvor det knæliggende arbejde udføres.

[navn udeladt] finder på den baggrund, at arbejdet ikke ligger i det røde område i AT-meddelelse nr. 4.05.3 om vurdering af arbejdsstillinger. [navn udeladt] forventer derfor, at Arbejdstilsynet ophæver påbuddet.

Arbejdsmiljøklagenævnet skal hertil bemærke, at Arbejdsmiljøklagenævnet finder, at arbejdet foregår længe ad gangen i en væsentlig del af arbejdsdagen, idet dette arbejde efter det oplyste udgør ca. halvdelen af en arbejdsdag for de pågældende ansatte. Arbejdsmiljøklagenævnet finder således, at det i sagen omhandlede knæliggende arbejde ikke alene er periodevist forekommende.

For så vidt angår de tiltag, som virksomheden har gjort for at nedbringe risikoen for skader, er det Arbejdsmiljøklagenævnets vurdering, at disse tiltag ikke i tilstrækkelig grad forhindrer, at de ansatte udsættes for en sundhedsrisiko, idet der er tale om, at arbejdet er karakteriseret ved fastlåst knæliggende arbejde i længere tid ad gangen med lænderyg, knæ- og ankelled i ekstrem yderstilling.

Efterkommelsesfristen

Arbejdsmiljøklagenævnet finder, at fristen for efterkommelse af Arbejdsmiljøklagenævnets afgørelse skal fastsættes til den 1. juli 2013.

Fristen er dermed ændret til 12 måneder i forhold til Arbejdstilsynets afgørelse af 2. januar 2012.

Forlængelsen af efterkommelsesfristen skal sikre, at virksomheden har den fornødne tid til at finde en holdbar løsning i forhold til det længerevarende knæliggende arbejde, f.eks. ved at udvikle nye egnede hjælpemidler og/eller omlægge arbejdsprocesser.

Arbejdsmiljøklagenævnets afgørelser er truffet af et enigt nævn.

R E G L E R

Ved afgørelsen har Arbejdsmiljøklagenævnet anvendt disse regler:

- Om arbejdets udførelse:
 - § 38, stk. 1, i lov om arbejdsmiljø, jf. lovbekendtgørelse nr. 1072 af 7. september 2010 med senere ændringer.
 - §§ 4 og 7, stk. 1, i Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 559 af 17. juni 2004 om arbejdets udførelse med senere ændringer.
- Om Arbejdstilsynets hjemmel til at give påbud:
 - § 77, stk. 1, i lov om arbejdsmiljø, jf. lovbekendtgørelse nr. 1072 af 7. september 2010 med senere ændringer

Reglerne kan læses på de følgende sider.

O P L Y S N I N G E R N E I S A G E N

Sagen er afgjort på grundlag af de akter, som klagenævnet har modtaget fra Arbejdstilsynet.

På klagenævnets vegne

[navn udeladt]

Kopi til:

- [navn udeladt]
- [navn udeladt]
- [navn udeladt]
- [navn udeladt]

Regler

Lov om arbejdsmiljø, jf. lovbekendtgørelse nr. 1072 af 7. september 2010

...

Kapitel 5

Arbejdets udførelse

...

§ 38. Arbejdet skal planlægges, tilrettelægges og udføres således, at det sikkerheds- og sundhedsmæssigt er fuldt forsvarligt.

Stk. 2. Anerkendte normer eller standarder, som har sikkerheds- eller sundhedsmæssig betydning, skal følges.

...

Kapitel 13

Arbejdstilsynet

...

§ 77. Arbejdstilsynet kan træffe afgørelse om forhold, der strider mod loven eller mod regler eller afgørelser i medfør af loven, og kan herunder påbyde, at forholdene bringes i orden straks eller inden en frist.

Stk. 2. ...

Arbejdstilsynets bekendtgørelse om arbejdets udførelse, bekendtgørelse nr. 559 af 17. juni 2004

...

Kapitel 2

Planlægning og tilrettelæggelse af arbejdet

§ 4. Arbejdet skal i alle led planlægges og tilrettelægges således, at det kan udføres sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt. Planlægningen og tilrettelæggelsen af arbejdet skal ske under hensyntagen til de forebyggelsesprincipper, der er angivet i bilag 1. Det skal iagttages, at der ikke foreskrives eller forudsættes anvendt konstruktioner, planudformninger, detailløsninger og arbejdsmetoder, der kan være farlige for eller i øvrigt forringe sikkerhed eller sundhed ved arbejdets udførelse. Endvidere skal det sikres, at de samlede påvirkninger i arbejdsmiljøet på kort eller lang sigt ikke forringer de ansattes sikkerhed eller sundhed.

...

Kapitel 3

Arbejdets udførelse

Almene krav

...

§ 7. Arbejdet skal i alle led udføres sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt ud fra både en enkeltvis og samlet vurdering af de fysiske, ergonomiske og psykosociale forhold i arbejdsmiljøet, som på kort eller lang sigt kan have indvirkning på den fysiske eller psykiske sundhed.

Stk. 2. ...

Stk. 3. ...